TORNIO-
MUONIO-
JOKI-
SEURA
ry
Yli 40 vuotta
MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Turtola 01.10.2026

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@gov.fi

Kaupallisen kalastuksen kalastuskiintiöistä Itämerellä 2027

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö E 48/2026 vp

TORNIONJOEN LOHI

Merilohta ei ole olemassa. Lohi on jokinen luonnovara. Luonnonlohikantojen vahvistaminen on Suomelle prioriteetti. Lohikantojen vahvistamisen kannalta prioriteetti on luonnon monimuotoisuutta kunnioittava **KANTAKOHTAINEN LOHENKALASTUS**. Valtioneuvoston perusmuistio tukee taas vain lohen kalastamista sekakantoina merellä. Tornionjoen lohi on Itämeren alueen suurin ja tärkein luonnonlohikanta. Vuodesta toiseen sitä on ulosmitattu ylenmäärin merellä.

Tornionjokeen nousseiden lohien lukumäärä oli kesällä 2026 alustavasti yli 80 000 lohta. **LOHI EI OLE NUMEROITA!** Lohi nousi myöhään. Jokeen nousseitten lohien lukumäärä muodostui yhden ja normaalia paljon pienempi kokoisista kahden merivuoden kaloista. **Tornionjoen ja Lainiojoen parhaita emokaloja, suuria naaraslohia ei juuri nähty**. Monen vuoden tauon jälkeen Tornionjoella havaittiin paljon huonokuntoisia ja kuolleita lohia. Ruokaviraston mukaan lohissa esiintyvä tappava *saprolegnia* vesihome johtuu lohelle aiheutetuista mekaanisista vaurioista; s.o. lohen pyydyksissä saamista vaurioista.

LOHENKALASTUS PÄÄALTAALLA JA POHJANLAHDELLA

Lohen sekakantakalastusta merellä ei ole syytä millään perusteella tehostaa. ICES:n neuvonannossa esitetty arvio kalastettavissa olevien lohien runsaudesta (PFA-luku) tulevina vuosina ei juurikaan kasvaisi. Kun ICES ei antanut uutta neuvoa vuoden 2027 lohikiintiöiksi, **komissio esittää kiintiöiden vahvistamista vain sivusaaliskiintiönä vuoden 2026 kiintiöiden mukaisesti**. Pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiö olisi 25 537 lohta, Tanska 5 292, Saksa 589, Viro 538, Suomi 6 599, Latvia 3 366, Liettua 396, Puola 1 605, Ruotsi 7 152 lohta.

Lohta saa kohdennetusti kalastaa vain Ahvenanmereltä pohjoiseen ulottuvalla merialueella. **Pohjanlahden ulkopuolisten maiden sivusaaliskiintiötä ei ole tarkoitettu siirrettäviksi; ei siis käytettäväksi Pohjanlahdella kiintiösiirtojen kautta**. KALASTUSKIINTIÖIDEN TARKOITUS ON LOHEN SUOJELU. **Orastavaa käännettä parempaan ei pidä taas ulosmitata heti merellä**. **Maa- ja metsätalousvaliokunnan tulee sulkea pois lisälohikiintiöiden haaliminen Suomelle tai Ruotsille**.

KILOHAILI JA SILAKKA!

Kilohailikanta on kasvanut vahvojen ikäluokkien ansiosta. **EUROOPAN KOMISSION** esitettämä kiintiö 292 000 tn on 90 000 tn suurempi vuoteen 2026 verrattuna, mutta on **hyvin perusteltu**.

Pohjanlahden silakan biomassa on vähentynyt jatkuvasti vuoden 1994 huippulukemista lähtien. Vuoden 2024 vertailuarvon perusteella Pohjanlahden silakan biomassan arvellaan olleen MSY Btrigger-arvon alapuolella vuodesta 2019 lähtien ja **laskeneen vuonna 2024 yhdelle mittausajan alimmista tasoista**. Tänä vuonna ICES arvioi, että biomassa on aiemmin arvioitua suurempi, mutta **ennustaa sen vähenevän edelleen ja pysyvän näin ollen MSY Btrigger-arvon alapuolella**.

EUROOPAN KOMISSIOn esitys pääaltaan silakkakiintiön korottamiseksi 49 % **on riskialtis komission itsensä painottaman pitkän aikavälin tarkastelun kannalta**. ICES:n esitys perustui nähtävästi alimitoitetun kannanhoitosuunnitelman perusteella laskettuun matemaattiseen lukuun. Pohjanlahden silakkakiintiön korottaminen 3 % **tarkoittaa Pohjanlahden silakkakannan tietoista pienentämistä**. Kun ottaa huomioon Pohjanlahden silakan tilan Btrigger-arvon alapuolella, ja **erityisesti nuoren silakan merkityksen lohen ravintona, silakkakiintiötä tulee pienentää, ei lisätä**.

Silakkakiintiöitä asetettaessa on otettava huomioon se, että silakkaa saadaan runsaasti kilohailisaaliin yhteydessä. Kun kilohailikiintiöön esitetään nyt peräti 90.000 tonnin (44 %) korotusta, on selvää, että kilohailin kalastus verottaa entistä enemmän myös silakkaa. **Silakan sivusaalisosuus yhdistet-**

tynä **silakan merkittävyyteen lohen ravintona** on otettava huomioon silakkakiintiöitä määrättäessä.

Silakan kalastus teollisuuskäyttöön on lopetettava. Silakan pyyntiin ei pitäisi olla muuta syytä kuin **elintavikekäyttö**. 70 % silakkasaaliista puristetaan öljyksi ns. kalajauhotehtaissa. Teollisuussilakan arvo ei ole kalajauhossa, vaan siitä puristetusta öljystä; n. 10 000 €/m^3. Kun kaikki öljy on silakasta otettu, jäljelle jäävä kalajauho puristetaan pelleteiksi. Nämä viedään Norjan kalankasvattamoille kassilohien ruoaks. On **suorastaan absurdia, että Tornionjoen ja muiden perämeren jokien luonnonlohien ruoka viedään niiden suun edestä ja myydään muualle kassilohien ruoaksi**.

MERIALUEEN VAPAA-AJANKALASTUS

EUROOPAN KOMISSIO mainitsee nimenomaisesti, että ICES on v. 2022 lähtien suositellut **kaiken kaupallisen lohenpyynnin, mutta myös lohen virkistyskalastuksen lopettamista pääaltaan alueella**, koska lohen meriuistelu on SEKAKANTAKALASTUSTA, **ja siten ristiriidassa kaikkien luonnonlohikantojen elvyttämispyrkimysten kanssa**. ICES:n neuvon ja Euroopan Komission esityksen **vastaisesti** Euroopan Unionin **Kalastusneuvosto** on sallinut lohen meriuistelun pääaltaalla. Kyseinen kalastus nauttii perusteettomasti **poliittista** suosituimmuusasemaa.

Luonnonlohet on vapautettava, mutta **vapautettujen lohien kuolleisuus on huomattavaa**, Koska on täysin mahdotonta todentaa luotettavasti vapautuksen jälkeistä kuolleisuutta kudulle asti, tämä on spekulaatiota, mutta ICES:n maininta mahdollisesta 2 500 lohen kuolemasta 24 %:n kuolleisuudella tarkoittaisi, että 10 400 luonnonlohta olisi käytetty veneessä ja raportoitu saalis 660 lohta **on vain 6 % saaduista lohista!** Tämä kuvaa kyseisen vapaa-ajankalastuksen mittaluokkaa ja **näkyy Tornionjoella tappavaa** *saprolegnia* **vesihometta kantavina ja harhailevina, sairaina, lohina**. Perusmuistiossa esille nostettu mahdollisuus luonnonlohien saaliiksi ottamisesta tulee lisäämään lohen kokonaissaalista moninkertaisesti **lisäten perämeren jokien luonnonlohien kuolleisuutta merellä**. Samalla sen vaikutus tulee pienentämään kaupallisen lohenkalastuksen tulevia kiintiöitä.

Myös Suomenlahden ja Pohjanlahden merialueille suunniteltu viehekalastus on SEKAKANTAKALASTUSTA. Näille kalastuksille ei ole asetettu kausikohtaisia kiintiöitä eikä viikkorauhoitusta. **Meriuistelussa kausirajoituksia ei ole käytetty edes heikoimpina vuosina 2023-2025**. ICES:n lohikantamalli ei kata Suomenlahtea, jonka kiintiö on ollut vuosikymmeniä kaksinkertainen todellisiin saaliiseen nähden. **Suomenlahden saaliissa on kolmannes Perämeren jokien luonnonlohta**. ICES:n suositus kohdistaa kalastus viljeltyyn loheen ei toteudu.

RAJOITUSTOIMIEN KOHDENTAMINEN JOKIVARTTA SYRJIVÄSTI VIIME VUOSINA

Perusmuistion mukaan Suomi toimii lähtökohtaisesti niin, että lohenkalastuksen säätelytoimenpiteet kohtelevat tasapuolisesti kaupallista- ja vapaa-ajan kalastusta mukaanlukien kalastusmatkailu. VN:n perusmuistiossa oli maininta, että vuoden 2026 lohikiintiö oli alimitoitettu. Mainitsematta jäi, että aiempina vuosina kiintiöt eivät rajoittaneet kalastusta, vaan olivat ylisuuria. **Puhuessaan vapaa-ajan kalastuksesta kalastusviranomainen tuo esiin vain meriuistelun**. Meriuistelun siivellä voi puolustaa myös lohen kaupallista merikalastusta unohtaen jokikalastuksen.

Tornionjoella kalastuskautta on lyhennetty kolmena vuonna ja määrätty kahden lohen kausikiintiö kahden edellisen kesän aikana. **Jokialueelle määrätyt merikalastuksia huomattavasti tiukemmat rajoitukset ovat jokialueen ihmisiin kohdistettua syrjintää**.

LOHEN AJOSIIMAKALASTUKSEN AVAAMINEN SYÖNNÖSALUEELLA

Vastustamme ajatustakin ajosiimakalastuksen avaamisesta. Epäeettisenä kalastusmuotona **ajosiimakalastus on ollut kielletty jo neljäntoista vuoden ajan**. Esitys on täysin epärealistinen, koska ICES:n neuvonanto rajaa kaiken lohenkalastuksen **pelkästään kutuvaellukselle ja pelkästään Pohjanlahden rannikolle**. Viittaamme Århusin sopimukseen ja katsomme, että kansalaisten mielipide tulisi selvittää ennen tällaisten fundamentaalisten ympäristöä koskevien kannanottojen esittämistä valtioneuvoston kantana. Ajosiimakalastus ei ole viimeistelyvaiheessa olevan lohistrategian mukainen. Sen avaamisesta ei ole edes keskusteltu. **Esityksellä lienee muita päämääriä, esim. huomion kääntäminen pois kiintiövaihdoista ja meriuisteluista**. Esitys lienee hätiköity, koska toisaalla perusmuistiossa kannatetaan ajosiimakalastuksen kieltoa.

Kunnioittavasti

Kunnioittavasti

Kalervo Aska
pj. Tornio-Muoniojokiseura ry